



# POLITIHØGSKOLEN

**Riksadvokaten**  
Postboks 8002 Dep.  
0030 OSLO

**NORWEGIAN POLICE UNIVERSITY COLLEGE**

Deres referanse:  
2013/02338-056 RBR/mri 541.1

Vår referanse:  
2016/00141-2 008

Sted, Dato  
Oslo, 02.05.2016

## **HØRINGSSVAR - RAPPORT OM DØDSULYKKER OG STRAFFESAKSBEHANDLINGEN AV TRAFIKKSAKER**

Det vises til høringsbrev fra Riksadvokaten datert 27. januar 2016 vedlagt Riksadvokatens publikasjon 4/2015: «Analyse av dødsulykker og straffesaksbehandlingen i trafikksaker». Rapporten er utarbeidet av Utrykningspolitiet som fikk i oppdrag å gjennomføre en analyse av etterforskningen i alvorlige trafikkulykker. Formålet med analysen var å kartlegge kvaliteten ved etterforsknings- og påtalearbeidet i politidistriktene og avdekke eventuelle svakheter og forbedringsområdet og foreslå tiltak for å utbedre disse.

Rapporten viser at saksbehandlingen av dødsulykkene, ulykker med betydelig skade og saker med selvvalgt død i trafikken i hovedsak vitner om manglende styring, ledelse, kompetanse og kvalitetsmessig utførelse av arbeidet. Kompetanse og utdanningstilbudet ved Politihøgskolen er nevnt flere steder i rapporten og flere av tiltakene som fremmes, omhandler dette. Under punkt 1.2.4 *Kompetanse utover organisatoriske tiltak* anbefales det bl.a. å utrede om utdanningstilbudet i grunnutdanningen ved Politihøgskolen dekker de grunnleggende kompetansekravene til straksetterforskning i de alvorlige trafikksakene, og utrede videreutdanning i trafikketterforskning på Politihøgskolen som dekker utfordringene i de alvorlige trafikksakene.

Politihøgskolen vil foreta en gjennomgang av våre utdanninger med henblikk på en ivaretagelse av de funn og forbedringsområder rapporten påpeker. En slik vurdering av utdanningstilbudet vil gjøres i forbindelse med de jevnlige revideringene av fag- og studieplaner.

Under samme punkt fremmes også en anbefaling om «obligatorisk utdannelse i etterforskningsledelse for påtalejurister». Politihøgskolen har siden 2011 årlig gjennomført en utdanning i funksjonsrettet ledelse for etterforskningsledere (15 studiepoeng). Dette studiet er åpent for både politifaglige etterforskningsledere og etterforskningsledere på påtalesiden. I opptaksreglene i studieplanen er 20 prosent av plassene forbeholdt politijurister. Dette opprettholdes også i prioriteringene ved opptak, og opptaket kan derfor gå på tvers av politidistriktenes innstilling for å sikre andelen jurister. Ved siste opptak (høsten 2015) var det imidlertid kun fire jurister som søkte opptak.

Politihøgskolen er av den oppfatning at en egen utdanning kun for påtalejurister med

---

### **POLITIHØGSKOLEN**

Pb.5027 Majorstuen, 0301 Oslo  
Slemdalsveien 5  
Tlf: 23 19 99 00 /Faks: 23 19 99 01  
Org. nr: 974 761 017 / Giro: 7694.05.08335  
[www.phs.no](http://www.phs.no) /postmottak@phs.no

### **Avdeling Bodø**

Pb. 6004, 8002 Bodø  
Universitetsalleen 1  
Tlf: 23 19 99 00  
Faks: 75 58 80 30

### **Utdanningssenter Kongsvinger**

Pb. 100, 2201 Kongsvinger  
Motjernsvegen  
Tlf: 23 19 99 00  
Faks: 62 82 59 50

### **Justissektorens kurs- og øvingssenter Avdeling Stavern**

Pb. 204, 3291 Stavern  
Fredriksvern Verft  
Tlf: 23 19 99 00  
Faks: 33 20 61 00

etterforskningslederansvar ikke ville være forenlig med Riksadvokatens rundskriv om etterforskning (3/99), hvor det fremheves nødvendigheten av et tett samarbeid mellom politifaglig- og påtalefaglig etterforskningsleder. Dette ligger også til grunn for ovennevnte studie i etterforskningsledelse. Politihøgskolens erfaring er at kombinasjonen av politifaglig og juridisk bakgrunn virker fremmende på læringsutbyttet for studentene.

Et annet tiltak i rapporten anbefaler «opplæring i rekonstruksjon». Politihøgskolen tilbyr videreutdanning i kriminalteknisk etterforskning av åsted (15 studiepoeng). Kriminalteknikk er en av grunnpillarene i politiets etterforskning og inngår i politiets kjernekompetanse. Kriminalteknisk etterforskning skal søke å belyse sakens sammenheng, siktedes skyld så vel som skyldfrihet og omfatter undersøkelser, sikring og dokumentasjon av åsted, person og spor. Formålet med utdanningen er å bidra til at politiet har kompetanse til å utføre kriminalteknisk etterforskning med høy kvalitet fra åsted til retten.

Rekonstruksjon er noe som benyttes i utdanningen for å gjenskape en hendelse - både taktisk og teknisk. *Taktisk rekonstruksjon* baserer seg på verbale utsagn/avgitte forklaringer. På avhørsutdanningen blir det undervist i dette, også i et samarbeid med kriminaltekniker. Taktisk etterforskning for øvrig ivaretas på videreutdanningen i etterforskning (VEF).

*Teknisk rekonstruksjon* baserer seg på kriminaltekniske funn. Det brukes ulike teknikker, og Politihøgskolen har ulike samarbeidspartnere som Statens havarikommisjon for transport, Vegvesenets ulykkesgruppe (regionale) og Kripos for å nevne noen. Kripos bidrar bl.a. med 360 graders fotografering og 3D scanning av ulykker.

Foruten nøyaktige oppmålinger og innsamling av spor på åstedet, er foto/video/360 foto/3D scanning viktige verktøy i en rekonstruksjon av en hendelse. Når det gjelder oppmåling og tegning, undervises dette allerede i Bachelorutdanningen og Politihøgskolen ivaretar dette også i våre videreutdanninger.

Til tross for at vi har sett en tendens til at kriminaltekniske etterforskere ikke er involvert i etterforskning av trafikkulykker, har vi allerede fra "Kriminalteknisk etterforskning av åsted", (den "første" utdanningen i Politihøgskolens videreutdanningsmodell innenfor kriminalteknikk som er den utdanningen vi også ser at f.eks. innsatsledere og UP personell gjennomfører), lagt vekk på ulykkesetterforskning.

Rekonstruksjon er, for en kriminalteknisk etterforsker, alltid en av faktorene som tas med i planen over arbeidet på et åsted, og inngår som naturlig del av Politihøgskolens utdanninger. Dette er således et gjennomgående tema i utdanningene uansett fenomen (ran, trafikk, brann, seksuelle overgrep, osv.). Det er også et ekstra fokus på dokumentasjon av rekonstruksjon (også taktisk). Videre fokuseres det på samhandlingen i politiets etterforskning eksempelvis ved å utdanne alle til aktivt å bidra til at det blir utarbeidet en etterforskningsplan. Dette gjøres vanligvis ved å lage en skriftlig framdriftsplan for det tekniske arbeidet ved en hendelse.

Foruten offentlige etater som det er naturlig å samarbeide/samhandle med (både i forbindelse åstedsarbeidet og ved en rekonstruksjon av hendelsen), lærer studentene om hvem som kan bistå med verktøy som kan være nyttige for å få til en rekonstruksjon og aktuelle firma/personer som kan oppnevnes som sakkyndige.

I utdanningene ivaretas også ulykker for eksempel mellom kjøretøy og tog, busser, fly og

båtulykker. Sentralt i utdanningen er føreren som yrkessjåfør (arbeidsulykke) og at det umiddelbart skal iverksettes innsamling av trafikkdata (e-spor) i området for hendelsen. I første omgang fra de involverte mobile enheter og kjøretøy. Utfordringen i dag er at det kan være ulovlig bruk av mobile enheter i en bil som ikke er direkte involverte i hendelsen, som er årsaken til at en ulykke oppstår. Dette er imidlertid ikke noe Politihøgskolen har undersøkt, men en utfordring som det tas høyde for i opplæringen. (For eksempel ved napping i rattet mens det tekstes, som igjen fører til at biler bak bremses brått opp og hendelser kan oppstå).

Politihøgskolens utdanninger på dette området ble revidert i 2012. Politihøgskolen vil ved neste studieplanrevidering vurdere om det er behov for ytterligere opplæring i rekonstruksjon.

Med hilsen

**Nina Skarpenes**

*rektor/sjef Politihøgskolen*

*Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.*

Saksbehandlere:

Førstelektor Terje Aaserud

Seniorrådgiver Jorunn Lindholt

Politioverbetjent Per Arne Karlsen

Politioverbetjent Jon-André Nilsen

Politioverbetjent Reene Nilsen

Politioverbetjent Sølvi-Agnete Olstad

Høgskolelektor Henriette Taxt Røstadli

Kopi til:

Politidirektoratet